

İlgili Kanun / Madde
6098 S.TBK/161

T.C
YARGITAY
22. Hukuk Dairesi

Esas No. 2016/17071
Karar No. 2019/21
Tarihi: 07.01.2019

- **CEZAI ŞART**
- **İŞ SÖZLEŞMESİNDE CEZAI ŞART KARARLAŞTIRILMASINA ENGEL BİR HUKUKİ DÜZENLEMENİN BULUNMADIĞI**
- **CEZAI ŞARTTAN İNDİRİM YAPILMASININ GEREKMEŞİ**

ÖZETİ: Cezai şart, mevzuatımızda Borçlar Kanunu'nda düzenlenmiş olup, İş Kanunlarında konuya dair bir hükme yer verilmemiştir. Asgari süreli sözleşmelerde cezai şart konulamayacağı yönünde bir düzenleme bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu tür iş sözleşmelerinde, cezai şart içeren hükümler, karşılıklılık prensibinin bulunması halinde kural olarak geçerlidir.

Dosya içeriğine göre davacının, davalı kooperatifte aday personel olarak çalışmaya başladığı, taraflar arasında 18.05.2010 tarihli asgari süreli ve davacının beş yıl süre ile çalışmasını öngören iş sözleşmesi düzenlendiği, aynı zamanda sözleşmenin taraflarca haksız ve geçersiz olarak feshi halinde cezai şart öngörüldüğü belirlenmiştir.

Somut olayda, taraflar arasında imzalanan sözleşme asgari süreli iş sözleşmesi olup, bu tür sözleşmelerde cezai şart düzenlemesine yer verilmesi mümkündür. Dosya içeriğinden, sözleşmedeki düzenlemenin karşılıklılık prensibine uygun olduğu, davalı işçinin işten ayrılış dilekçesinde haklı sebebe dayanmadığı, yargılama aşamasında da bu yönde bir iddiada ve ispatta bulunmadığı anlaşılmaktadır. Mahkemece, cezai şarta ilişkin düzenlemenin geçerli olduğu

yönündeki tespit ve cezai şart miktarının belirlenmesinde oranlama yapılması isabetli ise de, mülga 818 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 161 maddesinin son fıkrası gereği indirim yapılması isabetli olmamıştır. Mahkemece takdiri indirim yapılmak sureti yazılı şekilde karar verilmesi bozma sebebidir ve tüm deliller birlikte değerlendirilerek bir sonuca gidilmelidir.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi taraflar vekillerince istenilmekle, temyiz taleplerinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi F. Zencirkıran Gural tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, müvekkili ile davalı arasında 18.05.2010 tarihinde beş yıl süreli hizmet sözleşmesi imzalandığını ve sözleşmenin 10. maddesinde çalışma süresine ilişkin cezai şart düzenlendiğini, hizmet sözleşmesinin objektif şartın yokluğu sebebiyle imzalandığı anda belirsiz süreli iş sözleşmesine dönüştüğünü, müvekkilinin 18.06.2012 tarihinde işten ayrıldığını, iş sözleşmesinin feshinin haklı sebebe dayalı olduğu yönünde bir iddialarının bulunmadığını, davalı işverence iş sözleşmesinin feshi sebebiyle davacıdan cezai şart talep edildiğini, davacının talep edilen 13.234,44 TL cezai şartı ödediğini, ancak cezai şart hesabının hatalı yapıldığını ve davalı işverenin sebepsiz zenginleştiğini belirterek ödenen miktarda cezai şart borcu olmadığına, ödenen miktarın ödeme tarihinden itibaren kanuni faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, davacının cezai şartı ödediğini ve davacının talebinin zamanaşımına uğradığını, menfi tespit davası için kanunda öngörülen bir yıllık dava açma süresinin geçtiğini, cezai şart tutarını brüt ücretin 7 katı olarak talep edebilecekken iyiniyetli olarak 5 katı olarak talep ettiklerini, davacının iş sözleşmesinin aşari süreli olup bu tür sözleşmelerde cezai şart kararlaştırılmasının hukuken mümkün ve geçerli olduğunu, ayrıca cezai şartın her iki taraf içinde kararlaştırıldığını savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, davalının istifa ederek iş sözleşmesini sona erdirdiği, feshin haklı sebebe dayanmadığı, çalıştığı süreye göre ödemesi gereken 7.723,12 TL cezanın mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 161/son madde uyarınca yüzde 30 indirilmesi üzerine 5406,18 olduğu, 13.234,44 TL den 5.406,18 TL nin tenzili halinde kalan miktar olan 7.827,26 TL açısından davacının borcu bulunmadığına ilişkin talebin kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı, taraflar vekilleri temyiz etmiştir.

Gerekçe:

Taraflar arasında, iş sözleşmesinde yer alan cezai şart düzenlemesinin geçerliliği ve cezai şart miktarının tespitinde oranlama ve indirim yapıp yapılmayacağı hususları uyuşmazlık konusudur.

Cezai şart, mevzuatımızda Borçlar Kanunu'nda düzenlenmiş olup, İş Kanunlarında konuya dair bir hükme yer verilmemiştir. Asgari süreli sözleşmelerde cezai şart konulamayacağı yönünde bir düzenleme bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu tür iş sözleşmelerinde, cezai şart içeren hükümler, karşılıklılık prensibinin bulunması halinde kural olarak geçerlidir.

Dosya içeriğine göre davacının, davalı kooperatifte aday personel olarak çalışmaya başladığı, taraflar arasında 18.05.2010 tarihli asgari süreli ve davacının beş yıl süre ile çalışmasını öngören iş sözleşmesi düzenlendiği, aynı zamanda sözleşmenin taraflarca haksız ve geçersiz olarak feshi halinde cezai şart öngörüldüğü belirlenmiştir.

Somut olayda, taraflar arasında imzalanan sözleşme asgari süreli iş sözleşmesi olup, bu tür sözleşmelerde cezai şart düzenlemesine yer verilmesi mümkündür. Dosya içeriğinden, sözleşmedeki düzenlemenin karşılıklılık prensibine uygun olduğu, davalı işçinin işten ayrılış dilekçesinde haklı sebebe dayanmadığı, yargılama aşamasında da bu yönde bir iddiada ve ispatta bulunmadığı anlaşılmaktadır. Mahkemece, cezai şarta ilişkin düzenlemenin geçerli olduğu yönündeki tespit ve cezai şart miktarının belirlenmesinde oranlama yapılması isabetli ise de, mülga 818 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 161 maddesinin son fıkrası gereği indirim yapılması isabetli olmamıştır. Mahkemece takdiri indirim yapılmak sureti yazılı şekilde karar verilmesi bozma sebebidir.

Öte yandan davacı vekili dava dilekçesinde; cezai şart borcu olmadığını, ödediği cezai şart miktarının ise ödeme tarihinden itibaren kanuni faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini istediği halde mahkemece davacının kısmen borçlu olmadığına ilişkin sadece menfi tespit hükmü kurularak alacağın tahsiline ilişkin istirdat hükmü kurulmadan karar verilmesi bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerle **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgililere iadesine 07.01.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.